

Bolagsstyrningsrapport 2019

Tydlig roll- och ansvarsfördelning mellan Jernhusens beslutsinstanser säkerställer effektiv styrning och att långsiktiga hållbara värden skapas, ekonomiskt, socialt och miljömässigt. Bolagsstyrningsrapporten har granskats av bolagets externa revisorer.

Jernhusen AB (publ) är ett av flera bolag som tillkom som ett resultat av bolagiseringen av affärsverket Statens Järnvägar år 2000/2001. Jernhusen ägs till 100 procent av svenska staten. Bolagsstyrningen består av väl fungerande principer för att på ett effektivt och kontrollerat sätt styra och leda verksamheten. Genom tydlig roll- och ansvarsfördelning mellan ägare, styrelse och ledning skapas förutsättningar för att nå verksamhetens uppställda mål.

Övergripande styrning av Jernhusen

Styrningen av Jernhusen utgår från ett flertal externa och interna regelverk som finns beskrivna i illustrationen nedan.

I statens ägarpolicy och riktlinjer för företag med statligt ägande (Ägarpolicy) redogör regeringen för sin inställning i viktiga principfrågor avseende bolagsstyrningen av samtliga statligt ägda bolag. Bland annat

har beslutats att alla statligt majoritetsägda bolag ska tillämpa Svensk kod för bolagsstyrning (Koden). Koden tillämpas enligt principen "följ eller förklara", vilket innebär att avvikelser från Koden är tillåtna men måste förklaras.

Enligt aktiebolagslagen och Koden ansvarar styrelsen för Jernhusens interna kontroll.

Bolagsstyrningsrapporten för 2019 är upprättad som en del av Jernhusens tillämpning av aktiebolagslagen, årsredovisningslagen, Ägarpolicy och Koden.

Rapporten är fastställd av Jernhusens styrelse och verkställande direktör.

Bolagets revisorer har också genomfört en granskning av rapporten. Läs mer i Revisionsberättelsen på sidorna 95–98 i Jernhusens Årsredovisning med hållbarhetsrapport 2019.

Avvikelser från Koden

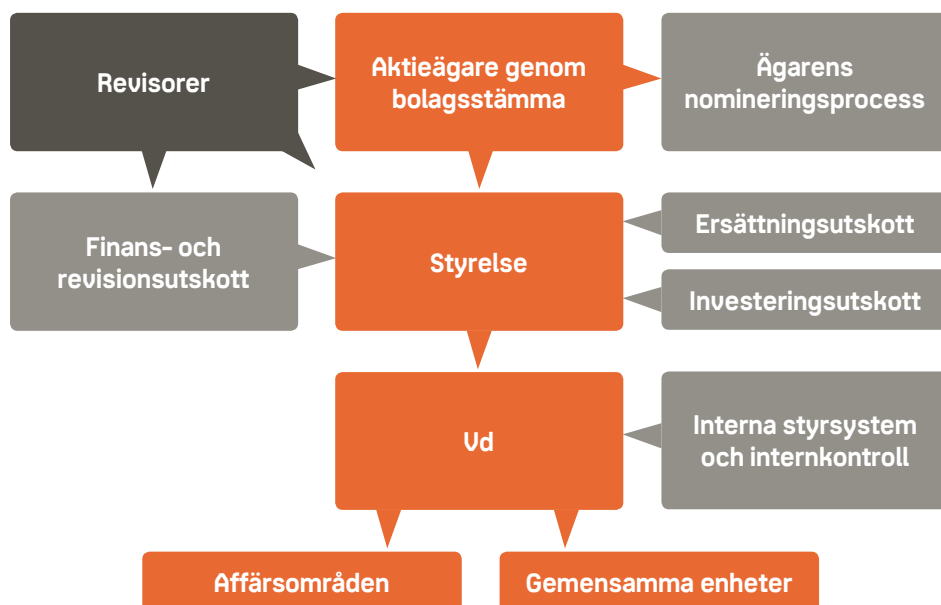
Eftersom Jernhusen är helägt av svenska staten är vissa bestämmelser i Koden inte

tillämpliga. Skälen för avvikelserna är att Jernhusen endast har en ägare medan Koden främst riktar sig till noterade företag med spritt ägande. Nominering av ordförande vid årsstämma, styrelseledamöter och revisorer sker enligt de principer som beskrivs i Ägarpolicy. Dessa ersätter Kodens regler avseende valberedning, vilka tas upp i regel 1.2-1.3, 2.1–2.7, del av regel 8.1 och 10.2. Valberedningen ersätts av ägarens nomineringsprocess.

Jernhusen redovisar inte styrelseledamöters oberoende i enlighet med regel 4.5–4.6. Dessa finns för att skydda minoritetsägare, vilket det inte finns behov av i helägda statliga bolag.

Ytterligare en avvikelse gäller delar av regel 1.1, avseende vid vilken tidpunkt som begäran från aktieägare att få ärende behandlat på stämma ska ha inkommit för att kunna tas med i kallelsen till stämman. Syftet med regeln är att ge olika aktieägare möjlighet att i god tid förbereda sig inför

JERNHUSEN STYRINGSSTRUKTUR

EXEMPEL PÅ STYRANDE EXTERNA REGELVERK

- Svensk kod för bolagsstyrning
- Statens ägarpolicy och riktlinjer för företag med statligt ägande
- Årsredovisningslagen
- Aktiebolagslagen

EXEMPEL PÅ STYRANDE INTERNA REGELVERK

- Bolagsordning
- Styrelsens arbetsordning
- Instruktion till vd
- Uppförandekod
- Affärsplan och budget
- Policyer och relaterade riktlinjer:
 - Affärspolicy
 - Finanspolicy
 - Kommunikationspolicy
 - Personalpolicy
 - Policy hållbart företagande

Styrelsen har under året bland annat diskuterat fastighetsportföljstrategier och frågor kring digitalisering och verksamhetsutveckling. Ägarens process med att ta fram nya måltal för verksamheten har varit en viktig del i styrelsens arbete. Vi har också följt förvaltningens omfattande arbete med miljöcertifiering och klassning av våra fastigheter. Vi ser mycket positivt på de konkreta samarbeten med frivilligorganisationer som startats upp med inriktning på utsatta grupper i våra stationsmiljöer. Under 2020 ser vi fram emot de stora stationsnära utvecklingsprojekten som närmar sig investeringsbeslut i både Göteborg och Stockholm. Ett framgångsrikt år där många anställda gjort värdefulla insatser för bolaget!

Kjell Hasslert
Styrelseordförande

årsstämman och få ett ärende upptaget i kallelsen till stämman. I statligt helägda bolag saknas skäl att tillämpa regeln och publicering av information om aktieägarens initiativrätt sker därför inte.

Läs mer om Jernhusens bolagsstyrning, arbetsordning och instruktioner på www.jernhusen.se.

Ägarstyrning

Aktieägarens, det vill säga svenska statens, rätt att besluta i Jernhusens angelägenheter utövas vid bolagsstämman. Statens ägande i Jernhusen förvaltas av Näringsdepartementet.

Ägaren har på bolagsstämman beslutat om Jernhusens finansiella mål, vilka utgör ramverk för den verksamhet som bedrivs. Läs mer om Jernhusens finansiella och strategiska mål för hållbart företagande och dess målpuppfyllnad på sidorna 13–15 i Jernhusens Årsredovisning med hållbarhetsrapport 2019.

JERNHUSENS UPPDRAG ENLIGT BOLAGSORDNINGEN

”Jernhusen ska, inom ramen för kravet på affärsmässighet, vara ett ledande företag i utvecklingen av den svenska transportsektorn med anknytning till järnväg i syfte att främja och stödja kollektivt resande och godstransporter på järnväg. Bolaget ska direkt eller indirekt genom dotter- och intressebolag utveckla, förvalta och äga fastigheter, tillhandahålla fastighetsrelaterade tjänster och andra tjänster med anknytning till kollektivt resande och godstransporter på järnväg samt bedriva därmed förenlig verksamhet.”

Bolagsstämma

Bolagsstämman är Jernhusens högsta beslutande organ och det forum där aktieägaren formellt utövar sitt inflytande. Årsstämma ska enligt Ägarpolicyen hållas senast den 30 april varje år.

Enligt riksdagsbeslut har riksdagsledamöter rätt att delta vid vissa bolagsstämmor, däribland Jernhusens. Ägarpolicyen anger att även allmänheten bör bjudas in att närvara vid bolagsstämman.

Årsstämma 2019

Den senaste årsstämman ägde rum den 26 april 2019 i Stockholm. Ordförande var Kjell Hasslert, styrelseordförande i Jernhusen. Ägaren representerades av Åsa Mitsell från Näringsdepartementet. Allmänheten var inbjuden och gavs möjlighet att ställa frågor till bolagets styrelse och ledning.

Årsstämman beslöt bland annat att Ägarpolicyen ska gälla för Jernhusen samt att godkända styrelsens förslag till vinstdisposition, vilket innebar att 700 miljoner kronor utbetalades till ägaren den 3 maj 2019.

Årsstämman omvalde styrelseledamöterna Kjell Hasslert, Anette Asklin, Kjell-Åke Averstad, Jakob Grinbaum, Anders Kupsu, Lotta Mellström och Ingegerd Simonsson. Årsstämman omvalde även Kjell Hasslert till styrelseordförande.

Arbetstagarorganisationerna har enligt svensk lag rätt att utse två representanter med suppleanter till styrelsen. Akademikerföreningen vid Jernhusen anmälde Charlotte Mattsson som ordinarie arbetstagarrepresentant och Ann Lindberg som suppleant i styrelsen.

Efter årsstämman 2019 bestod styrelsen av sju stämموvalda ledamöter och två arbetstagarrepresentanter varav en suppleant. Av de stämموvalda ledamöterna är tre kvinnor och fyra män.

I anslutning till stämman hölls även ett seminarium med panelsamtal om framtidsstationer, kollektivtrafik och järnvägsbransch.

Under 2019 hölls ingen extra bolagsstämma.

Årsstämma 2020

Nästa årsstämma kommer att hållas den 27 april 2020 i Stockholm.

Styrelse

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltning av bolagets angelägenheter. Det är även styrelsen som kallar till bolagsstämma.

Valberedning/nomineringsprocess

Enligt Ägarpolicyen koordineras nomineringsprocessen av styrelseledamöter i statligt ägda bolag, som inte är marknadsnoterade, av Enheten för bolag med statligt ägande inom Näringsdepartementet. Enheten analyserar vilket kompetensbehov som finns utifrån bolagets verksamhet, situation och framtida utmaningar samt befintlig styrelsens sammansättning. Därefter fastställs eventuella rekryteringsbehov och rekryteringsarbetet inleds.

Urval av ledamöter görs utifrån en bred rekryteringsbas och i enlighet med Jernhusens riktlinje för likabehandling, som ingår i personalpolicyen. Syftet är att alla, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, funktionshinder, etnisk och kulturell bakgrund eller religiös uppfattning, ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Den anger också att Jernhusen ska eftersträva en jämn könsfördelning i alla roller.

Styrelsens sammansättning

Styrelsens ledamöter och ordförande väljs av årsstämman för ett år i taget. Enligt Jernhusens bolagsordning ska styrelsen bestå av minst tre och högst åtta ledamöter utan suppleanter. I enlighet med Ägarpolicyen är inte vd eller någon annan person från Jernhusens ledningsgrupp ledamot i styrelsen.

Kompetensbredden inom styrelsen är god och innefattar olika områden med betydelse för Jernhusens verksamhet, utveckling och förhållanden i övrigt. Två av ledamöterna kommer från den offentliga sektorn och fem från näringslivet.

Styrelse

Kjell Hassliert

Styrelseledamot sedan 2012 och styrelseordförande sedan 2013. Ordförande i investeringsutskottet sedan 2013 och i ersättningsutskottet sedan 2013.

Född: 1953

Utbildning: Socionom.

Huvudsaklig sysselsättning: Egen företagare, styrelseuppdrag.

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseordförande i Lernia, RFSU, Solveco, Tölve, Operose och Warbro Kvarn. Styrelseledamot i SEVAB, ESEM och Mälardalens Tekniska Gymnasium.

Tidigare befattningar: Koncernchef Telge, Stadsdirektör Södertälje kommun.

Anette Asklin

Styrelseledamot sedan 2017. Ordförande i finans- och revisionsutskottet sedan 2017.

Född: 1961

Utbildning: Civilekonom, Handelshögskolan vid Göteborgs Universitet.

Huvudsaklig sysselsättning: Egen företagare.

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseordförande i GU Ventures AB och i RO-gruppen Förvaltning AB. Styrelseledamot i Fabega AB, Fondstyrelsen vid Göteborgs Universitet och Inhouse Tech i Göteborg AB.

Tidigare befattningar: Finansdirektör Castellum AB, Finanschef Västra Götalandsregionen, flertalet tjänster inom Nordbanken/Götabanken.

Kjell-Åke Averstad

Styrelseledamot sedan 2018. Ledamot i investeringsutskottet sedan 2018.

Född: 1953

Utbildning: Civilingenjör Väg och Vatten KTH och Civilingenjörsprogrammet Handelshögskolan Stockholm.

Huvudsaklig sysselsättning: Projektägare på Statens fastighetsverk.

Tidigare befattningar: Projektledare Arlandabanan, Regionchef Banverket Göteborg och Stockholm, Projektchef Citybanan i Stockholm samt Styrelseledamot Arlandabanan Projekt AB.

Jakob Grinbaum

Styrelseledamot 2013-2017 och från 2018. Ledamot i investeringsutskottet 2013-2017. Ledamot i finans- och revisionsutskottet sedan april 2018.

Född: 1949

Utbildning: Fil.kand.

Huvudsaklig sysselsättning: Styrelseuppdrag.

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot i ATS Finans Holding AB och ATS Finans AB.

Tidigare befattningar: Vice vd Nordea, ledande befattningar i Nordbanken (nuvarande Nordea).

Anders Kupsu

Styrelseledamot sedan 2013. Ledamot i investeringsutskottet sedan 2013.

Född: 1962

Utbildning: Civilingenjör KTH.

Huvudsaklig sysselsättning: Egen företagare, styrelseuppdrag.

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot i IKANO Group Supervisory Board.

Tidigare befattningar: Vd Skandia Fastigheter, Affärsenhetschef Skanska Kommersiell Utveckling Norden, affärsenhetschef Skanska Bostadsutveckling Norden, Vice vd Skanska Sverige, Vd Skanska Fastigheter Stockholm.

Lotta Mellström

Styrelseledamot sedan 2017. Ledamot i ersättningsutskottet och finans- och revisionsutskottet sedan 2017.

Född: 1970

Utbildning: Civilekonom, Lunds Universitet.

Huvudsaklig sysselsättning: Ämnesråd och förvaltare vid Avdelningen för bolag med statligt ägande på Näringsdepartementet.

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot i LKAB och Swedavia AB.

Tidigare befattningar: Analytiker vid Enheten för bolag med statligt ägande på Näringsdepartementet/Finansdepartementet, Managementkonsult Resco AB, Controller inom Sydkraft- och ABB-koncernerna.

Ingegerd Simonsson

Styrelseledamot sedan 2012. Ledamot i finans- och revisionsutskottet 2012-2016, i investeringsutskottet sedan 2016 och i ersättningsutskottet sedan 2018.

Född: 1960

Utbildning: Civilingenjör.

Huvudsaklig sysselsättning: Regionchef, NCC AB.

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot i Svensk Byggtjänst.

Tidigare befattningar: Vice vd NCC Construction Sverige, Vd Hercules Grundläggning, Chef verksamhetsutveckling NCC Entreprenad Sverige.

Charlotte Mattsson

Arbetstagarrepresentant sedan 2017.

Född: 1967

Utbildning: KY Fastighetsförvaltare.

Huvudsaklig sysselsättning: Förvaltare Teknik på Stationer Region Väst.

Andra väsentliga uppdrag: Förbundsstyrelseledamot i SACO-förbundet Trafik & Järnväg, ordförande i Akademikerförening vid Jernhusen.

Ann Lindberg

Arbetstagarrepresentant, suppleant, sedan 2018.

Född: 1959

Utbildning: Civilekonom.

Huvudsaklig sysselsättning: Projektledare.

Andra väsentliga uppdrag: Vice ordförande i Akademikerförening vid Jernhusen.

Nyvalda styrelseledamöter introduceras i Jernhusens verksamhetsinriktning, marknad, policyer och system för intern kontroll samt riskhantering.

Styrelsens sammansättning framgår på sidan 3.

Protokoll och annat material relaterat till årsstämman finns på www.jernhusen.se.

Styrelsens uppgifter

Vilka ärenden som styrelsen ska behandla styrs i huvudsak av aktiebolagslagen och styrelsens arbetsordning, vilken fastställs varje år av styrelsen. Styrelsen ansvarar för att bolaget följer relevanta lagar, regler, policys och riktlinjer, bland annat Ågarpolicyn samt Koden.

Styrelsen beslutar bland annat om:

- Strategi, affärsplan och budget.
- Strategiska hållbarhetsmål.
- Utvärdering, och vid behov avsättning, av vd.
- Policydokument såsom affärspolicy, policy för hållbart företagande (inklusive skattepolicy), kommunikationspolicy, finanspolicy och personalpolicy samt instruktioner till vd.
- Ärenden som faller utanför den löpande förvaltningen enligt vd-instruktionerna, exempelvis förvärv eller avyttring av verksamheter och särskilt betydelsefulla avtal.
- Investeringar över 25 miljoner kronor.

Styrelsen har ett ansvar för att säkerställa att bolaget respekterar de mänskliga rättigheterna, även om det operativa ansvaret utförs av bolaget under vd:s ledning. Styrelsen beslutar även om riktlinjer för likabehandling, som ingår i personalpolicy. Arbetet följs upp årligen i samband med medarbetarundersökningarna och i det systematiska arbetsmiljöarbetet. En lönekartläggning sker också vart tredje år.

Styrelsen ska årligen lämna en beskrivning av de viktigaste inslagen i bolagets system för riskhantering och intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen, se sidan 9.

Styrelsen ansvarar för att det finns effektiva system så att redovisning och förvaltning av finansiella medel håller hög kvalitet och kontrolleras på ett betryggande sätt. Styrelsen har en genomgång med revisorerna utan att någon från Jernhusens ledning är närvarande.

Styrelseordförande

Styrelseordförande ansvarar för att styrelsens arbete bedrivs effektivt, ser till att styrelsen erhåller tillfredsställande informations- och beslutsunderlag och att styrelsen fullgör sina uppgifter. Vd och styrelseordförande

stämmer av inför varje styrelsemöte vilka frågor som ska tas upp på mötet. Styrelseordförande ansvarar även för att samordna styrelsens syn i förhållande till ägaren i frågor av avgörande betydelse för bolaget, samt att föra ägardialog avseende uppföljning av mål.

Styrelsearbetet under 2019

Under 2019 hölls nio styrelsemöten, varav ett konstituerande möte. Det konstituerande styrelsemötet hölls i samband med årsstämman och vid detta möte fastställdes styrelsens arbetsordning, instruktion för vd samt firmateckningsrätt. På det konstituerande mötet beslutas även arbetsordningen för respektive utskott som bereder vissa frågor till styrelsen. Formella beslut tas inte i utskotten utan i styrelsen. Fyra av styrelsens sammanträden, varav ett telefonmöte, ägde rum i samband med publicering av Jernhusens delårsrapporter och bokslutskommuniké.

Vid samtliga av årets styrelsemöten, förutom på det föregående konstituerande styrelsemötet, lämnade vd en lägesrapport och de utskott som haft sammanträde redogjorde för vad som diskuterats. Inför större beslut deltog medarbetare från Jernhusen för att ge fördjupad information till styrelsen.

Styrelsen har också träffat revisorn, utan närvaro av vd och ekonomidirektör/vice vd, vid ett tillfälle under året.

Styrelsen har under året diskuterat fastighetsportföljstrategier samt fördjupat sig i frågor runt digitalisering och verksamhetsutveckling kopplat till Jernhusen verksamheter. Aktiviteter för att öka det kollektiva resandet och få nöjdare resenärer har diskuterats, liksom utvecklingen av bolagets proaktiva arbete med, såväl som konsekvenserna för, verksamheten för utsatta grupper som vistas på stationerna. Arbetet med säkerhet generellt och aktiviteter för att förebygga oegentligheter på och runt stationerna har diskuterats.

Relationen till kunder och affärsmodeller har också varit återkommande ämnen på styrelsens agenda. Frågor som diskuterats är bland annat hur Jernhusen ska utveckla vår kundnära förvaltning och öka godstransporter på järnväg.

Andra frågor som diskuterats är arbetsmiljö samt internkontroll avseende mutor och bestickning.

En stående punkt på styrelsemötena är större investeringar och förvärv samt avyttringar, där styrelsen fattar beslut. Projekten står för en betydande andel av Jernhusens värdeskapande och styrelsen har under året diskuterat utvecklingen av Jernhusens stationsnära områden. Vissa projekt har varit

Viktiga händelser 2019

- Särskilt fokus på att arbeta med att nå de finansiella målen och de strategiska hållbarhetsmålen. Som ett led i en systematisk utveckling av bolagsportföljen har ägaren, genom Näringsdepartementet, genomfört en översyn av Jernhusens finansiella mål. Styrelsen ha deltagit i arbetet.
- Kundrelationer och kundnöjdhet.
- Utveckling och samarbete inom branschen.
- Strategi, med särskilt fokus på att förbättra kundnära förvaltning, övriga utvecklingsområden och arbetet för att uppfylla mål för kund, projektverksamhet, effektivitet, hållbarhet och företagskultur.
- Investeringar, avyttringar och strategier rörande fastighetsbeståndet.
- Verksamhetsutveckling och digitalisering
- Finansiell ställning och utdelning.
- Internkontroll och risker samt regel efterlevnad.

återkommande i diskussionerna, bland andra Centralstationsområdet i Stockholm och Region City i Göteborg samt detaljplanprojekt i Malmö.

Styrelsen gör varje år studiebesök med koppling till Jernhusens verksamhet eller uppdrag. Under 2019 besöktes Jernhusens depå- och stationsverksamheter i Göteborg för att diskutera olika utmaningar och möjligheter.

Styrelsens utskott

Jernhusens styrelse har valt att inrätta ett ersättningsutskott, ett finans- och revisionsutskott samt ett investeringsutskott. Medlemmarna i respektive utskott utses vid det konstituerande styrelsemöte som hålls direkt efter årsstämman.

Ersättningsutskott

Ersättningsutskottets huvudsakliga uppgifter är att bereda frågor avseende ersättningar och andra anställningsvillkor för vd och övriga ledande befattningshavare. Utskottet ska ha särskild uppmärksamhet på att regeringens riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare i företag med statligt ägande och Koden följs.

Utskottet ansvarar även för att bereda Jernhusens program för rörlig lönedel, både genom att bereda mål för kommande år och att utvärdera föregående års mål. Beslut i dessa frågor fattas sedan av styrelsen. Utskottet följer också bolagets arbete med kompetensutveckling och successionsplanering.

Ersättningsutskottet består sedan årsstämman 2019 av Kjell Hasslert (ordförande), Lotta Mellström och Ingegerd Simonsson. Från Jernhusen deltar även vd och Chef HR och Kommunikation i alla möten.

Under 2019 sammanträdde ersättningsutskottet fem gånger och hade dessutom löpande kontakt i samband med anställningar och ersättningsfrågor.

Finans- och revisionsutskott

Finans- och revisionsutskottet ska säkerställa att den finansiella rapporteringen håller hög kvalitet. Det sker genom att utskottet granskar de finansiella rapporterna och revisionsrapporterna samt genom att utvärdera om Jernhusens internkontroll är tillräcklig.

Utskottet ägnar särskild uppmärksamhet åt att regeringens riktlinjer för extern rapportering för företag med statligt ägande följs. Utskottet har även i uppgift att bereda och övervaka frågor kring finansmarknadsrisker och finansiering.

Finans- och revisionsutskottet utvärderar och rekommenderar val av revisor till styrelsen samt granskar och övervakar revisorns opartiskhet och självständighet samt att revisorsarvodet överensstämmer med offererat arvode.

Finans- och revisionsutskottet består sedan årsstämman 2019 av Anette Asklin (ordförande), Lotta Mellström och Jakob Grinbaum. I utskottets möten deltar Jernhusens ekonomidirektör/vice vd samt i många fall cheferna för Redovisning respektive Finans. Revisorerna deltar i samband med genomgång av de externa rapporterna samt revisionsrapporter.

Finans- och revisionsutskottet sammanträdde åtta gånger under 2019. Vid fyra av dessa möten deltog även bolagets revisorer.

Investeringsutskott

Investeringsutskottet har inrättats för att övervaka och bereda frågor kring Jernhusens investeringar och strategiskt viktiga affärer. Utskottet ansvarar också för att antagen affärspolicy efterföljs samt vid behov revideras och utvecklas.

Vid samtliga möten går investeringsutskottet igenom aktuella investeringar och avyttringar. Två gånger per år sker genomgång av projektrapporter och projektrevi-sionsrapporter.

Investeringsutskottet består sedan

årsstämman 2019 av Kjell Hasslert (ordförande), Anders Kupsu, Kjell-Åke Averstad och Ingegerd Simonsson. I investeringsutskottets möten deltar normalt vd och Koncerncontroller samt vid behov projektansvarig och/eller affärsområdeschef. Under 2019 hölls sex sammanträden.

Styrelsens arvode

Arvode till styrelsens ledamöter beslutas av årsstämman. Årsstämman 2019 beslutade att arvoden för styrelseordförande skulle höjas till 260 000 kronor per år och för övriga styrelseledamöter till 125 000 kronor. Arvoden för arbete i utskott lämnades oförändrade. Stämman fastställde även, liksom tidigare, att ingen ersättning utgår till ledamot anställd av Regeringskansliet eller arbetstagarrepresentant. Läs mer om arvoden i not 8.

Styrelsens egen utvärdering

Styrelsen utvärderar årligen sitt arbete. Utvärderingen syftar i första hand till att identifiera områden där styrelsearbetet kan förbättras. Resultatet rapporteras till Näringsdepartementet.

Även styrelseutskotten utvärderar årligen sitt arbete och drar slutsatser som sedan återrapporteras till styrelsen.

För 2019 genomfördes utvärderingen genom diskussion av förberedda frågeställningar. Frågeställningarna handlade bland annat om relevansen av de frågor som behandlas på styrelsemöten och i utskott, om kompetensbehov, arbetsklimat, styrkor och förbättringsområden samt om eventuella fördjupningsområden under 2020.

Revisorer

Revisorernas uppdrag är att oberoende granska styrelsens och vd:s förvaltning samt bolagets och koncernens årsredovisning och bokföring. Revisorerna granskar även hållbarhetsrapporten översiktligt, i enlighet

HELENA EHRENBORG

Revisor i Jernhusen sedan 2017.
Huvudansvarig sedan 2017.
Född: 1965
Utbildning: Civilekonom
Andra väsentliga uppdrag: Revisor i Vasakronan, Akademiska Hus, Pandox, HSB Riksförbund och Atrium Ljungberg.

med årsredovisningslagen. Årsstämman väljer revisor och finans- och revisionsutskottet utvärderar och rekommenderar val av revisor till styrelsen.

Vid årsstämman 2019 omvaldes Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB till revisorer, med auktoriserade revisorn Helena Ehrenborg som huvudansvarig revisor. Uppdraget innehas till och med årsstämman 2020.

Revisorerna arbetar utifrån en revisionsplan och rapporterar löpande sina iakttagelser till finans- och revisionsutskottet. Revisorerna rapporterar till styrelsen i samband med att årsbokslutet och bokslutskommunikén fastställs av styrelsen.

Revisorerna inhämtar synpunkter från finans- och revisionsutskottet avseende Jernhusens risker, vilka beaktas i revisionsplanen. Under 2019 deltog revisorerna vid fyra av finans- och revisionsutskottets möten, vid ett möte med styrelsen utan närvaro av personer från Jernhusens ledning samt vid årsstämman.

Styrning av Jernhusen

Bolagsstämman har beslutat om de finansiella målen som utgör ramen för Jernhusens styrning. Inom det givna ramverket utövar styrelsen sin styrning

BESLUTADE STYRELSEARVODEN

SEK	2019	2018	2017	2016
Styrelseordförande	260 000	250 000	240 000	225 000
Styrelseledamot	125 000	120 000	120 000	120 000
Ordförande i finans- och revisionsutskottet	40 000	40 000	40 000	40 000
Ledamot i finans- och revisionsutskottet	30 000	30 000	30 000	30 000
Ordförande i ersättningsutskottet	30 000	30 000	30 000	30 000
Ledamot i ersättningsutskottet	20 000	20 000	20 000	20 000
Ordförande i investeringsutskottet	30 000	30 000	30 000	30 000
Ledamot i investeringsutskottet	20 000	20 000	20 000	20 000

Arvoden beslutas av årsstämman och avser arbete från årsstämman 2019 till årsstämman 2020. Ersättning utgår inte till ledamot anställd av Regeringskansliet eller arbetstagarrepresentant.

STYRELSENS SAMMANSÄTTNING, MÖTESNÄRVARO SAMT UTBETALDA ARVODEN UNDER 2019

	Antal styrelse-möten	Antal möten i ersättnings-utskottet	Antal möten i finans- och revisions-utskottet	Antal möten i investerings-utskottet	Arvode för styrelse-arbete, KSEK	Arvode för utskotts-arbete, KSEK
Kjell Hasslert (ordförande i styrelsen, ersättningsutskottet samt investeringsutskottet)	9/9	5/5		6/6	256,7	60,0
Anette Asklin (ordförande i finans- och revisionsutskottet)	9/9		8/8		123,3	40,0
Kjell-Åke Averstad	9/9			6/6	123,3	20,0
Jakob Grinbaum	9/9		8/8		123,3	30,0
Anders Kupsu	9/9			6/6	123,3	20,0
Lotta Mellström	9/9	5/5	8/8		-	-
Ingegerd Simonsson	9/9	5/5		6/6	123,3	20,0
Charlotte Mattsson (arbetstagarrepresentant)	8/9				-	-
Ann Lindberg (arbetstagarrepresentant)	7/9				-	-

Utbetalt arvode avser kalenderåret 2019. Enligt stämmobeslut utgår inget arvode till ledamot anställd av Regeringskansliet eller arbetstagarrepresentant.

främst genom att fastställa policydokument, instruktion till vd, verksamhetsmål och strategi samt affärsplan och budget.

Styrning utövas också via den beslutsordning som vd har fastställt. Beslutsordningen anger samtliga medarbetares befogenheter utifrån roll.

Jernhusens ledningssystem inkluderar ett certifierbart miljöledningssystem byggt på ISO 14001. I ledningssystemet förtydligas de policyer som styrelsen beslutat om genom riktlinjer, vilka fastställs av vd, och instruktioner, beslutade av respektive ansvarig i Jernhusens ledningsgrupp. Instruktioner utgör Jernhusens styrning i detaljfrågor, från markföröreningar och energimätare till fakturering och tillgänglighet på stationerna.

Sedan 2010 används en koncerngemensam projektledningsmetodik, Jernboken. Denna inkluderar mallar, rutiner, beslutspunkter, krav på underlag för beslut beroende på projektets storlek etcetera. All projektverksamhet i Jernhusen ska utgå från Jernboken.

Jernhusens uppförandekod anger ramar för hur Jernhusens medarbetare, leverantörer och partners ska agera i affärsituationer. Chefer på alla nivåer ansvarar för att denna uppförandekod följs. Under 2019 har Jernhusen fortsatt arbetet med att ytterligare säkerställa leverantörers efterlevnad av uppförandekoden. Flera utbildningsinsatser och workshops för medarbetarna i antikorrupsionsarbete har genomförts.

Hållbarhetsfrågor i Jernhusen

Ägarpolicy anger att bolag med statligt ägande ska integrera hållbart företagande i bolagsstyrningen och agera föredömligt inom området. Det framgår vidare att verksamheten ska drivas på ett sätt som gynnar

en hållbar utveckling, det vill säga "en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov". Vägledande för arbetet är internationella riktlinjer, Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling.

Av särskild vikt är att arbeta för en sund och säker arbetsmiljö, goda och anständiga arbetsvillkor, jämställdhet och mångfald, respekt för mänskliga rättigheter, minskad klimat- och miljöpåverkan, god affäretik, aktivt antikorrupsionsarbete, säkerställande av att missbruk inte sker av särställningen såsom bolag med statligt ägande samt ansvarsfullt agerande inom skatteområdet.

Därför har styrelsen fastställt Jernhusens strategiska hållbarhetsmål och antagit en policy för hållbart företagande där det bland annat slås fast att Jernhusen ska vara ett värderingsorienterat bolag. Hos Jernhusen ska hållbart företagande genomsyra hela Jernhusenkoncernen, med samtliga helägda dotterbolag, i beslut, planering, investeringar, inköp och rekryteringar. Hållbart företagande hos Jernhusen omfattar även verksamhet hos leverantörer, underleverantörer och andra externa parter som Jernhusen har affärsrelationer med.

Ledningsgruppen behandlar även regelbundet målen för att utvärdera och styra arbetet. Flera av de strategiska hållbarhetsmålen, exempelvis Attraktiv Arbetsgivare (AVI), är i sig en utvärdering av att styrningen leder till önskat resultat. Utvecklingen av de strategiska hållbarhetsmålen följs kontinuerligt upp av styrelsen genom elva mätetal och utvecklingen rapporteras kvartalsvis i bolagets publika delårsrapporter.

Läs mer om Jernhusens strategiska mål för hållbart företagande på sidorna 13–15

i Jernhusens Årsredovisning med hållbarhetsrapport 2019.

Affärsområden

Jernhusen är organiserat i tre affärsområden och tre gemensamma enheter. De chefer som leder de gemensamma enheterna samt affärsområdescheferna ingår i Jernhusens ledningsgrupp.

De två affärsområdena Stationer samt Depåer och Kombiterminaler äger, utvecklar och förvaltar Jernhusens fastigheter. Affärsområdet Projektutveckling förädlar och genomför byggnationer av utvecklingsfastigheter som ägs och förvaltas av de fastighetsägande affärsområdena. Läs mer om verksamheten på sidorna 18–33 i Jernhusens Årsredovisning med hållbarhetsrapport 2019.

Gemensamma enheter

Tre gemensamma enheter med olika specialistkompetens stöttar affärsområdena:

- Ekonomienheten driver affärsplane- och budgetarbetet samt bistår med specialister inom control, juridik, finans, skatt, redovisning och reskontra.
- HR och Kommunikation driver och stödjer i frågor som berör kultur, ledarskap och personalpolitik för att bidra till en attraktiv arbetsgivare med engagerade medarbetare samt driver bolagets externa och interna kommunikation.
- Verksamhetsutveckling driver och stödjer i frågor som berör organisation, strukturkapital, IT och kontor.

Ud och ledningsgrupp

Ud leder tillsammans med ledningsgruppen Jernhusens dagliga verksamhet. Ud ansvarar för att styrningen sker enligt tillämpliga

lagar och regler samt inom de ramar som styrelsen fastställt, bland annat i en skriftlig vd-instruktion. Instruktionen fastställs årligen av styrelsen och klargör vd:s ansvar för den löpande förvaltningen, former för rapportering till styrelsen och innehåll i den, krav på interna styrinstrument samt vilka frågor som alltid kräver styrelsens beslut eller anmälan till styrelsen.

Under året sammanträdde ledningsgruppen 20 gånger för genomgång av resultat och prognoser samt för att behandla andra frågor av vikt. Ledningsgruppen ägnade stor uppmärksamhet åt ekonomistyrning, övergripande affärsplanarbete, översyn av omkostnader, fastighetsportföljstrategi, arbetsmiljö, trygghet och säkerhetsarbete, utveckling av riskarbete och IT-system/digitalisering.

Ledningens sammansättning framgår på sidan 8.

Utvärdering av vd

Styrelsen utvärderar årligen vd:s arbete under det gångna året. Styrelseordförande håller därefter en genomgång med vd. Vid detta tillfälle analyseras om vd:s individuella mål uppnåtts och nya mål för det kommande året sätts upp. Styrelsens medlemmar får efteråt en redogörelse för vad som avhandlats och vilka slutsatser som dragits.

Förändrad organisation under 2019

I juni 2019 blev det klart att Jernhusens chef för Kommunikation och Hållbarhet Lotta Fogde lämnade bolaget. I samband med detta slogs Kommunikation ihop med HR och bildade den nya enheten HR och Kommunikation samt att hållbarhetsfrågor flyttade ut i verksamheten till affärsområdena.

Ersättning till ledande befattningshavare

Jernhusens årsstämma beslutar om riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare utifrån det förslag som styrelsen tagit fram. Jernhusen definierar ledande befattningshavare som medlemmar av ledningsgruppen. Beslutade riktlinjer överensstämmer med

regeringens riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare i företag med statligt ägande. Riktlinjerna anger bland annat att den totala ersättningen ska vara rimlig, måttfull och bidra till god etik och företagskultur. Rörlig lön får inte utgå till ledande befattningshavare.

Beredning och uppföljning av frågor kring anställningsvillkor

Ersättning och andra anställningsvillkor till vd och ekonomidirektör/vice vd beslutas av styrelsen efter beredning av ersättningsutskottet. Ersättning till övriga ledande befattningshavare bereds av styrelsens ersättningsutskott på förslag från vd och beslutas av styrelsen.

Ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare ska följa de riktlinjer som har beslutats av årsstämman. Innan beslut om enskild ersättning fattas ska det finnas skriftligt underlag som visar bolagets totala kostnad.

Styrelsen ska säkerställa att ersättningsarna följer de riktlinjer som beslutats av årsstämma samt granska villkor för motsvarande statliga och privata företag med jämförbar storlek, komplexitet och omsättning som Jernhusen. Uppföljningar ska också regelbundet göras genom lönekartläggning.

Befintliga anställningsvillkor

Pension till vd och ekonomidirektör/vice vd byggs upp genom en premiebaserad pensionsplan, till vilken avsättning sker varje år motsvarande 30 procent av den pensionsgrundande lönen. Pensionsåldern för vd och ekonomidirektör/vice vd är 65 år enligt avtal. Övriga ledande befattningshavare omfattas av ITP-planen. Pensionsåldern är 65 år med möjlighet att arbeta vidare till och med 67 år enligt kollektivavtal.

För vd har avtal träffats om att avgångsvederlag utgår vid eventuell uppsägning från bolagets sida. Avgångsvederlaget motsvarar fast lön i 18 månader utöver uppsägningstiden, vilken är sex månader.

För ekonomidirektör/vice vd utgår inte något avgångsvederlag. Uppsägningstiden från bolagets sida är tolv månader, vilket

är en avvikelse från riktlinjerna som har beslutats av årsstämman. Avvikelsen beror på att avtalet tecknades innan nuvarande riktlinjer gällde.

Övriga ledande befattningshavare har en ömsesidig uppsägningstid om maximalt fyra månader och enligt avtal utgår avgångsvederlag under sex månader vid uppsägning från bolagets sida, vilket är i enlighet med riktlinjerna.

Ersättningarna överensstämmer med regeringens riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare i bolag med statligt ägande, förutom ovan nämnda avvikelser.

Ersättning till ledande befattningshavare under 2019 framgår av not 8.

Rörlig lönedel

Alla medarbetare, utom ledande befattningshavare, som varit anställda mer än sex månader eller tjänstlediga mindre än sex månader under aktuellt år omfattas av rörlig lönedel. Chefer som rapporterar till medlem i Jernhusens ledningsgrupp kan få rörlig lönedel om maximalt två månadslöner. För övriga medarbetare kan rörlig lönedel uppgå till maximalt en månadslön.

Syftet med rörlig lönedel är att skapa ökade förutsättningar för att uppnå bolagets mål genom att attrahera och behålla kompetent personal, förtydliga styrningen av verksamheten samt öka motivationen.

Den rörliga lönedelen baseras på tre komponenter; rörelseresultatets utveckling, utvecklingen av Nöjd Kundindex samt medarbetarens individuella mål. För chefer tillkommer även utvecklingen av ledarskapsindex. Om målen uppnås utbetalas rörlig lönedel efter att årsbokslut fastställts och efter godkännande av styrelsen. De företagsgemensamma målen för rörlig lönedel uppnåddes delvis under året och utbetalning av rörlig lönedel kommer att göras i mars 2020.

Under 2019 fattades beslut om att programmet för rörlig lönedel upphör från och med 2020.

Ledning

Kerstin Gillsbro

Ud

Anställd och i ledningsgruppen sedan 2010.

Född: 1961

Utbildning: Civileingenjör

Tidigare befattningar: Olika chefsbefattningar inom NCC, senast som vd NCC Boende.

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot i Christian Berner Tech Trade, JM och Sweden Green Building Council.

Anders Bäck

Ekonomidirektör/vice vd

Anställd och i ledningsgruppen sedan 2003.

Född: 1958

Utbildning: Civilekonom

Tidigare befattningar: Ekonomi- och finansbefattningar inom Swedcarrier, TeliaSonera, Investor och AkzoNobel.

Åsa Dahl

Chef Affärsområde Stationer respektive Chef Hållbar Utveckling

Anställd 2008 och i ledningsgruppen sedan 2011.

Född: 1970

Utbildning: Magister nationalekonomi

Tidigare befattningar: Chef Affärsområde Depåer Jernhusen, Chef Strategisk utveckling Jernhusen, affärsutvecklare Jernhusen, konsult/avdelningschef Tyréns Temaplan.

Henrik Fontin

Chef HR och Kommunikation

Anställd och i ledningsgruppen sedan 2018.

Född: 1978

Utbildning: Magisterexamen i psykologi

Tidigare befattningar: Interim HR-direktör NMD/ Uitus Apotek, Interim Group HR Manager Bisnode, HR-chef Dagens Nyheter, Head of Talent Intelligence Swedbank, HR-chef Plantagen.

Anders Mellring

Chef Verksamhetsutveckling

Konsult och i ledningsgruppen sedan 2018.

Född: 1963

Utbildning: Civileingenjör

Tidigare befattningar: Interim CIO Gina Tricot, Interim CIO Scandic Hotels, Interim Sales & Marketing Director Verifone, Interim Director Product Management Verifone, Director R&D Cognos, Vice President R&D Frango.

Cecilia Pettersson

Chef Affärsområde Projektutveckling

Anställd 2017 och i ledningsgruppen sedan 2018.

Född: 1972

Utbildning: Civileingenjör

Tidigare befattningar: Affärsutvecklingschef vid affärsområde Stationer samt olika ledar- och chefsbefattningar inom NCC och JM.

Micael Svensson

Chef Affärsområde Depåer och Kombiterminaler

Anställd 2009 och i ledningsgruppen sedan 2012.

Född: 1961

Utbildning: Marknadsekonom

Tidigare befattningar: Olika chefsbefattningar inom SJ och Jernhusen.

Förändringar i ledningsgruppen under 2019

Efter fyra år i bolaget och ledningsgruppen lämnade Lotta Fogde i juli 2019 över befattningen som Chef Kommunikation till Henrik Fontin, samt Chef Hållbarhet till Åsa Dahl.

Styrelsens rapport om intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen

Styrelsen ansvarar enligt aktiebolagslagen och Koden för den interna kontrollen avseende finansiell rapportering.

Ägarpolicy anger att statligt ägda bolag ska vara lika väl genomlysta som noterade bolag. Jernhusen har även obligationer noterade vid NASDAQ Stockholm. Rapporteringen måste hålla hög kvalitet för att dels ge en god beskrivning av bolagets verksamhet, dels utgöra underlag för kontinuerlig uppföljning och utvärdering av verksamheten och uppsatta mål.

Denna rapport har upprättats i enlighet med Kodens avsnitt 7.4 och aktiebolagslagen (ABL) kapitel 6, §6, och är avgränsad till den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Den interna kontrollen hos Jernhusen kan beskrivas med det etablerade ramverket COSO-modellen (the Committee of Sponsoring Organisations). COSO-modellen består av fem sinsemellan beroende komponenter: kontrollmiljö, riskhantering, kontrollaktiviteter, information/kommunikation samt uppföljning.

Intern kontroll och riskhantering är en del av styrelsens, och ledningens, styrning och uppföljning. Målet är att tillse att verksamheten styrs på ett så ändamålsenligt och effektivt sätt som möjligt, säkerställa en tillförlitlig finansiell rapportering, se till att tillämpliga lagar och regler efterlevs samt uppfylla uppsatta verksamhetsmål.

Kontrollmiljö

Kontrollmiljön utgörs av Jernhusens policyer, riktlinjer, ansvar och befogenheter, strategi- och affärsplan samt budget. Medarbetarnas kompetens och den etik som styrelse och ledning kommunicerar skapar också kontrollmiljön.

Jernhusens interna kontrollstruktur är baserad på den ansvarsfördelning som fastställs av styrelsen i styrelsens arbetsordning samt instruktion till vd. Utskotten är beredande och utskotten har ansvar för att rapportera till styrelsen i enlighet med arbetsordningen. Vidare har styrelsen fastställt ett antal policyer (affärspolicy, policy för hållbart företagande, kommunikationspolicy, personalpolicy och finanspolicy) som definierar ansvar och åtaganden inom verksamheten. Skattepolicy ingår i policy för hållbart företagande och riktlinje för likabehandling ingår i personalpolicy. Genom

arbetsordningen har styrelsen också definierat rutiner för rapportering, investeringar och avstämningar. Styrelsen har genom arbetsordningen också inrättat ett investeringsutskott som bereder större investerings- och avyttringsprojekt och rapporterar till styrelsen. Läs mer om styrelsens arbete på sidorna 4–5.

Riskhantering

Jernhusen arbetar med risker i alla processer samt har en strategisk riskmodell (SWOT-analys) som stödjer arbetet med att identifiera risker kopplade till bolagets mål. Identifiering av risker och omhändertagande av dessa sker på ett systematiskt sätt, i enlighet med försiktighetsprincipen. Med tydligt definierade roller och ansvar genomför bolaget aktiviteter för att minimera riskernas negativa effekter och tillvarata de möjligheter som riskerna samtidigt kan utgöra.

Modellen bygger på att risk är definierat som en känd osäkerhet och riskens sannolikhet och konsekvens bedöms utifrån en tregradig skala. Identifierade risker hanteras i den löpande verksamheten. Bolagsövergripande risker lyfts även till styrelsen och ledningsgruppen för extra fokus och för att aktiviteter enkelt ska kunna samordnas.

Läs mer om riskarbetet på sidorna 55–58 i Jernhusens Årsredovisning med hållbarhetsrapport 2019.

Kontrollaktiviteter

För att säkerställa att underlag till den finansiella rapporteringen håller hög kvalitet finns kontrollaktiviteter inlagda i Jernhusens processer. Dessa inkluderar exempelvis genomgång av budget, prognos och utfall, avyttringar, förvärv, investeringar och riskaktiviteter. Attester enligt av styrelsen beslutad attestordning, verifikationer, avstämningar och IT-system utgör också kontrollaktiviteter. Stickprovskontroller genomförs för att öka graden av tillförlitlighet.

Varje månad sammanställs en rapport till styrelsen där periodens utfall jämförs med budget och prognos. Rapporten beskriver även viktiga affärshändelser samt finansieringen. Styrelsen granskar också projektrapporter, projektrevisioner samt delårsrapporter kvartalsvis. Materialet

bereds av finans- och revisionsutskottet samt investeringsutskottet.

Jernhusen har två externa konsulter som på uppdrag av styrelsen reviderar projekt överstigande 100 miljoner kronor. Projektrevisorerna reviderar även mindre projekt på uppdrag av ledningen. Utöver projektrevisorerna finns resurser som vid behov används för intern verksamhetsrevision.

Styrelsens bedömning är att dessa resurser är tillräckliga och att det utöver detta inte behövs någon internrevisionsenhet. Bedömningen har gjorts utifrån bolagets affärsidé, planer och mål samt hur internkontrollen är utformad.

Information och kommunikation

Den av styrelsen beslutade kommunikationspolicy slår fast att all informationsgivning ska präglas av öppenhet och vara korrekt, relevant och tillförlitlig. Alla medarbetare har tillgång till policyer, riktlinjer och instruktioner på Jernhusens intranät. Genom artiklar på intranätet och vid de informationsträffar vd regelbundet håller med alla medarbetare betonas vikten av att följa de regler som finns och förändringar i regelverket uppmärksammas.

Uppföljning

Uppföljning sker genom övervakning och utvärdering av interna kontrollsystem samt rapportering av avvikelser. Bolagets revisor rapporterar sina iakttagelser från den översiktliga granskningen av delårsrapporten för januari–september samt från revisionen av årsbokslutet för styrelsen.

Uppföljningar för att säkerställa att den finansiella rapporteringen håller hög kvalitet görs av styrelse, finans- och revisionsutskott, vd, ledningsgrupp samt inom respektive affärsområde. Detta arbete fokuserar på uppföljning av ekonomiskt utfall och större avvikelser mot budget samt beslutade investeringar, större hyresförhandlingar, avyttringar, förvärv och andra viktiga affärshändelser.

Bolagets revisor rapporterar årligen till finans- och revisionsutskottet samt till styrelsen om sin syn på hur den interna kontrollen fungerar avseende den finansiella rapporteringen.